

Holmestrand kommune
Postboks 312
3081 HOLMESTRAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Pernille Bechmann, 33371078

Tillatelse til tiltak i sjø fra Sandebukta til Holmestrand RA i Holmestrand kommune

Vår konklusjon

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gir Holmestrand kommune tillatelse, etter forurensningsregelverket, til å mudre (inkludert sprengje) og fylle ut og til styrt boring. Tiltakene skal gjennomføres ved Ødegården (gbnr. 303/20), Smørstein (gbnr. 72/1), Solbergskogen (gbnr. 80/218) og Holmestrand renseanlegg (gbnr. 127/137) i Holmestrand kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16 og forurensningsforskriften § 22-6.

Tillatelsen er gitt på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i to år fra dags dato.

Frister

- Varsle oppstart minimum en uke før arbeidene starter.
- Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket omfattet av tillatelsen er fullført.
- Rapportere dokumentasjon for restaureringstiltak for å reetablere ålegrassamfunn innen 18 måneder etter gjennomført restaureringstiltak.

Vedtak om gebyr

Dere skal betale et gebyr på kr 91 400 (sats 5) for vår behandling av søknaden om tillatelse. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Sakens bakgrunn

Søknaden

Holmestrand kommune søkte 18.11.2024 (søknad sist oppdatert 06.02.2025) om tillatelse etter forurensningsregelverket til tiltak i sjø ved totalt syv landtak. Etter at søknaden ble forhåndsvarslet har tiltakshaver valgt å utsette behandling av tiltaket ved L1 Østby til en separat sak og valgt en annen løsning for L4 Ramberg Nord, som ikke innebærer sjøledning.

Vi har behandlet søknad om følgende tiltak:

- L2 Ødegården: styrt boring

- L3 Smørstein: styrt boring, mudring (inkl. sprenging) med et totalt masseuttak på 900 m³ innenfor et areal på 500 m² og utfylling av inntil 150 m³ masser innenfor samme areal
- L5 Solbergskogen: mudring med et totalt masseuttak på 150 m³ innenfor et areal på 90 m² og utfylling av inntil 20 m³ masser innenfor samme areal og midlertidig utfylling av 1 000 m³ over et areal på 1 000 m²
- L6 Dulpen: legge ledningen inn i eksisterende overvannsledning, etablere en rampe av betongelementer og kantforskaling rundt moloen for erosjonssikring
- L7 Holmestrand renseanlegg (RA): mudring med et totalt masseuttak på 9 000 m³ innenfor et areal på 5 000 m² og utfylling av inntil 1 000 m³ masser innenfor samme areal

Selve ledningstraseen er unntatt fra offentlighet etter offentleglova § 24 tredje ledd.

Formålet med mudringen er å legge sjøledning for å oppgradere Holmestrand kommunes avløpsnett og vannforsyning. Utfylling skal beskytte sjøledningen og midlertidig utfylling ved L5 Solbergskogen er for å legge om veien under arbeidene. Arbeidet ønskes utført med gravemaskin fra sjø og/eller land. Mudret masse vil bli levert til lovlig avfallsanlegg. Dette med unntak av ved ålegrassamfunnene, hvor noe mudringsmasse vil bli tilbakeført over røret med formål om å legge til rette for reetablering.

Sjøbunnen i tiltaksområdet har blitt analysert for miljøgifter ved totalt 14 stasjoner fordelt på de ulike landtakene. Forurensningssituasjonen varierer fra «god» (tilstandsklasse II) ved L5 Solbergskogen til moderat (tilstandsklasse III) ved L7 Holmestrand RA, dårlig (tilstandsklasse IV) ved L2 Ødegården og svært dårlig (tilstandsklasse V) ved L3 Smørstein, jf. klassifiseringssystem for sediment (M-608 | 2016 *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota*).

I Miljødirektoratets Naturbase (kart.naturbase.no) fremkommer det at de tiltakene vi behandler her vil berøre to bløtbunnsområder, som er lokalt viktig og viktig, og to svært viktige ålegrassamfunn. I søknaden har tiltakshaver beskrevet at de har vurdert om det finnes alternative traseer for å begrense inngrep i naturtyper.

Uttalelser fra andre instanser

Holmestrand kommune har gitt rammetillatelser og innvilget dispensasjon fra byggeforbudet i 100-metersbeltet for landtakene i følgende vedtak:

- L2 Ødegården (gbnr. 303/20), ref. 25/21083, datert 28.05.2025
- L3 Smørstein (gbnr. 72/1), ref. 25/35128, datert 01.07.2025
- L5 Solbergskogen (gbnr. 80/218), ref. 25/23478, datert 13.06.2025
- L7 Holmestrand renseanlegg (RA) (gbnr. 127/137), ref. 25/17078, datert 26.06.2025

Norsk Maritimt museum har uttalt at de har vurdert alle landtakene samlet og kommet til at det ikke er nødvendig å gjennomføre arkeologisk registrering i forkant av prosjektet. De viser for øvrig til meldeplikt ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet, jf. kulturminneloven §§ 8 og 14.

Forhåndsvarsling

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte og lagt ut på våre nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-7 i forurensningsforskriften. Fristen for å uttale seg til søknaden var 21.05.2025.

Vi mottok fem uttalelser, fra Kystverket, Oslofjordens Friluftsråd, Fiskeridirektoratet, Speira AS og Christoffer Solstad Steen.

Kystverket har tidligere gitt uttalelse til søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel og har ingen vesentlige merknader til omsøkt tiltak etter forurensningsregelverket. De har likevel kommentert at de anbefaler å holde sjøledninger utenfor farled, samt at ledningene må gå utenom ankringsområdet i Bogen. Kystverket skriver også at deres foreløpige vurdering er at det er Kystverket som er myndighet etter havne- og farvannsloven § 14 i denne saken.

Oslofjordens Friluftsråd er positive til utbedring av avløpsløsningen, men påpeker at det er viktig at entreprenør følger de tiltakene som er lagt inn i tiltaksplanen. De viser til at det er viktig med tidsrestriksjoner som hensyntar gyteperiode for torsk, smoltvandring og hekkeperiode for fugl. De skriver også at mange sjøfuglarter ikke har flyvedyktige unger før i august og at opphøret i ferdselsforbud i juli er for tidlig. Videre foreslår de å stille krav om restaureringsarbeid, doble siltgardiner og turbiditetsovervåking, samt overvåking av berørte områder i ettertid.

Fiskeridirektoratet vurderer sprengning, mudring og utfylling i sjø som generelt lite ønskelig av hensyn til produktive gruntvannsområder i strandsonen og deres betydning i en større økologisk og næringsmessig sammenheng. De skriver at spesielt sprengning, men også mudring og andre tiltak som kan føre til undervannsstøy, trykkbølger, partikkeloppvirvling og forurensning må unngås i og i umiddelbar nærhet til gyteområder i perioden fisken gyter og perioden etter når det er egg, larver og yngel i vannmassene. De ber derfor om at tiltak gjennomføres utenom perioden 1. januar – 31. mai. De ber om at sjøledninger primært blir lagt utenom registrerte ålegrasenger og at de legges mest mulig varsomt, og helst uten å graves eller spyles ned i, eller nær, ålegrasforekomster.

Speira AS gjør oppmerksom på sjøledninger som kan komme i konflikt med det planlagte tiltaket og la ved VA-kart for området.

Christoffer Solstad Steen er nabo til L7 Holmestrand RA. Steen forutsetter at tiltaket gjennomføres på en måte som hindrer spredning av forurensning og at massehåndteringen skjer i tråd med gjeldende regelverk. Videre peker han på at området ved Holmestrand RA er uestetisk og ber om at Statsforvalteren stiller krav om oppgradering av strandlinjen og opprydding i tidligere utfylte masser som har sklidd ut i sjøen, samt fjerning av gamle rør, som ikke lenger er i bruk.

Holmestrand kommune svarer at de vil søke Kystverket om tillatelse etter havne- og farvannsloven og at de vil følge de føringene Fiskeridirektoratet har lagt frem og gjennomføre tiltakene så skånsomt som mulig, for å redusere påvirkningen på natur. Videre skriver de at de har gjennomført en kartlegging av sjøbunnen ved Holmestrand renseanlegg og at de ikke forventer konflikt med Speira sine sjøledninger. Kommunen skriver også at de vil inngå privatrettslig avtale med Christoffer Solstad Steen, dersom det er behov for det.

Utkast til kommentar

Utkast til vedtak om tillatelse med tilhørende vilkår ble oversendt til søker for kommentarer 25.08.2025. Sweco Norge AS sendte på vegne av tiltakshaver kommentarer på enkelte formuleringer i vilkårene og kom med ønske om å kunne velge type partikkelsperre fremfor krav om siltgardin og større valgfrihet i metode for reetablering av ålegrassamfunnet ved L7 Holmestrand RA.

På bakgrunn av kommentarene har vi gjort enkelte endringer i vilkårene der det ikke fører til økt påvirkning på naturmangfold eller forurensning.

Lovgrunnlag

Mudring er forbudt etter forurensningsforskriften kapittel 22 *Mudring og dumping i sjø og vassdrag* § 22-3. Statsforvalteren har myndighet til å gi tillatelse til mudring fra skip hvis det søkes om det, jf. § 22-6. Statsforvalteren er delegert myndighet for utfylling i sjø, når tiltaket skjer fra land og skip og for mudring i sjø, når tiltaket skjer fra land (Miljødirektoratet rundskriv T-3/12, 2012).

Forurensningsmyndigheten kan gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning, med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Når vi avgjør om vi skal gi tillatelse og fastsetter vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket opp mot de fordelene og ulempene tiltaket ellers vil medføre. Vi skal legge kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. For brudd på vilkår i tillatelsen, kan vi gi overtredelsesgebyr, jf. forurensningsforskriften § 41A-1.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Vår begrunnelse

Forurensning

Forurensning i sedimentet

Undersøkelser viser at sedimentet ved L2 Ødegården, L3 Smørstein og L7 Holmestrand RA er forurenset med konsentrasjoner i tilstandsklasse III til V («moderat» til «svært dårlig»), jf. klassifiseringssystem for sediment (M-608|2016 Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota), og at sedimentet ved L5 Solbergskogen ikke er forurenset.

Massedisponering

Basert på de målte konsentrasjonene stiller vi krav om at dere skal levere mudret masse fra L3 Smørstein til lovlig avfallsanlegg. Ved L5 Solbergskogen og L7 Holmestrand RA kan dere benytte stedegne masser til å dekke til sjøledningen. Overskuddsmasser som dere ikke kan benytte til overdekking må dere levere til lovlig avfallsanlegg.

Styrt boring

Styrt boring gir mindre risiko for spredning av forurensning og mindre inngrep i natur. I de tilfellene det er mulig å benytte styrt boring, skal dere gjøre det, slik dere har beskrevet i søknaden. Det følger av de generelle vilkårene om å begrense forurensning.

Styrt boring faller normalt under rammene av midlertidig anleggsvirksomhet, jf. forurensningsloven § 8 første ledd, nr. 3. Når det gjennomføres i kombinasjon med andre tiltak som vi regulerer, anser vi det likevel som nødvendig å omfatte styrt boring, for en helhetlig regulering av tiltakene. Styrt boring genererer boremasse bestående av vann og partikulært materiale. Forurensningsgraden i massene dere skal bore gjennom er ikke kjent, med unntak av i overflatesedimentet i området der det blir gjennomslag. For å unngå spredning av partikler til resipient stiller vi krav om at boremassene skal samles opp og håndteres i henhold til krav i forurensningsloven.

Mudring og sprenging

Mudring som berører forurenset sediment, gir fare for spredning av forurensede partikler. Sprenging av fast fjell, i et område med forurenset sediment kan også føre til spredning av forurensede partikler. På bakgrunn av dette setter vi krav om bruk av velfungerende partikkelsperre når dere skal mudre eller sprengre ved L3 Smørstein og når dere skal mudre ved L7 Holmestrand renseanlegg, jf. forurensningsloven § 16. Vi stiller også krav om at dere skal fjerne løsmasser før sprenging, i den grad det er mulig, for å begrense spredningen av forurensede partikler.

For å kontrollere at partikkelsperren fungerer etter hensikt stiller vi krav om å overvåke turbiditet ved L3 Smørstein og L7 Holmestrand renseanlegg.

For å begrense spredning av plast og annen forsøpling fra sprengingen stiller vi vilkår om at dere må velge en metode som begrenser mengden plast. I denne saken anser vi ikke spredning av nitrogen fra sprengstoff til å utgjøre risiko, på grunn av tiltakets begrensede omfang.

Utfylling

Rundt VA-ledningene i grøfta, skal dere dekke til med pukk 11-16 mm eller kult 22-120 mm. Massene skal ikke bestå av finstoff og skal plasseres på utlagte VA-ledninger. Vi vurderer risikoen for spredning av forurensning ved utfylling med disse massene som liten.

Ved L5 Solbergskogen skal dere benytte sprengstein til utfylling. Sprengstein kan inneholde sprengstoffrester, plast (sprengtråd, fyllingsrør) (jf. vedlagt Faktaark M-1085 | 2018) og annet avfall. For å begrense spredning av plast og annen forsøpling fra utfylling med sprengstein stiller vi vilkår om at dere må stille krav til masseleverandør om et definert lavt vektinnhold av plast i utfyllingsmassene og at dere må etablere og gjennomføre mottakskontroll. Videre må dere etablere og følge opp rutiner for å hindre spredning av og sikre opprydding av forsøpling.

Fordi utfyllingen er av begrenset omfang anser vi at spredning av nitrogenforbindelser vil være begrenset til en eventuell kortvarig og lokal effekt.

Naturmangfoldloven

Torsk – alle tiltaksområder

Hele fjordområdet er registrert som et lokalt viktig gytefelt for torsk og ved L2 Ødegården og innover er det registrert et gyteområde for torsk. I tillegg er det registrert fiskeplasser utenfor alle tiltaksområdene. Bestanden av torsk i Oslofjorden er sterkt svekket og det er iverksatt og planlagt en rekke tiltak, gjennom blant annet Oslofjordplanen. Fiske av torsk er allerede forbudt i Oslofjorden, og fra 1. januar 2026 innføres nullfiskeområder, der alt fiske blir forbudt. Tiltaksområdet ligger i et nullfiskeområde. Dere har beskrevet i søknaden at dere ikke skal gjennomføre tiltakene i perioden februar til april av hensyn til torsk. På bakgrunn av innspill fra Fiskeridirektoratet og som et virkemiddel for å hensynta torsken i Oslofjorden, setter vi vilkår om at tiltakene ikke kan gjennomføres i perioden januar til mai.

L2 Ødegården

Ved dette landtaket er det registrert et lokalt viktig bløtbunnsområde i strandsonen og et svært viktig ålegrassamfunn. Det er ikke registrert rødlistede arter i sjø i eller ved tiltaksområdet.

Styrt boring gir minst mulig inngrep i naturtypen. Når boreslammet samles opp på land, blir utslippene av partikulært materiale begrenset til ved gjennombrudd i sjøbunnen. Dersom dere skal

avvanne boreslammet og slippe vann tilbake i resipient, skal avvanningen skje på en måte som sikrer tilstrekkelig oppholdstid, så dere i minst mulig grad sprer partikler.

L3 Smørstein

Det er ikke registrert naturverdier eller rødlistede arter i sjø i tiltaksområdet ved L3 Smørstein. Det er registrert et svært viktig ålegrassamfunn ca. 500 m nordvest for tiltaksområdet og ca. 600 m nordøst for tiltaksområdet ligger Kattholmane naturreservat, som er fredet blant annet av hensyn til hekkende sjøfugl. Området rundt den nordre holmen er også registrert som svært viktig yngleområde for vade-, måke- og alkefugler for bruk om sommeren og området rundt den søndre er registrert som viktig yngleområde for de samme artene vår/sommer. I artskart er det registrert observasjoner av en rekke truede og nær truede sjøfuglarter på Kattholmane.

Med vilkår om bruk av velfungerende partikkelsperre ved mudring og sprenging, for å redusere spredning av forurenset sediment, vurderer vi hensynet til å hindre tilslamming av ålegrassamfunnet som ivaretatt.

Sprenging kan føre til negative effekter på fisk og andre organismer som befinner seg i nærhet ved bl.a. trykkbølger og dannelse av nålformede partikler.

Vi vurderer sekvensiell avfyring av reduserte salver til å redusere trykkbølgenes påvirkning og setter krav om sekvensiell avfyring i tillatelsen. Vi stiller også vilkår om at dere ikke skal sprengre når fisken gyter (januar – april) samt i tiden rett etterpå (mai), for å skjerme egg og yngel. Trykkbølger som følge av undervannssprenging vil kunne speiles i overflaten og endre fase. Det kan føre til undertrykk og kavitasjoner og medføre langtidsskade på fisk og pattedyr. Speiling i overflaten oppstår lettest ved blank sjø, mens krusninger i overflaten og urolig sjø bidrar til å dempe trykkpulser og lyd fra sprenging. Av den grunn stiller vi krav om at sprenging ikke skal foregå ved blank sjø / havbleike. Det finnes rapporter om at sel tiltrekkes av varselsprenging, men det er ikke gjort systematisk forskning på området. Varselsprenging er innarbeidet internasjonalt som avbøtende tiltak ved sprenging og er anbefalt av Havforskningsinstituttet¹. Vi stiller derfor også krav om varselsalve.

Sprengingen kan også forstyrre hekkende fugl og føre til negative effekter på sjøfugl som dykker. For å hensynta fugl på og rundt Kattholmane naturreservat, stiller vi krav om at sprenging ikke skal foregå i perioden 15. mars til 15. august (etableringsperioden før hekketid og hekketid).

L5 Solbergskogen

Det er ikke registrert viktige naturtyper eller rødlistede arter i sjø i tiltaksområdet, men det er registrert et svært viktig ålegrassamfunn under 200 m nord for tiltaksområdet og et viktig ålegrassamfunn og lokalt viktig bløtbunnsområde ca. 600 m sør for tiltaksområdet. I tilknytning til disse er det registrert observasjoner av en rekke truede og nær truede fuglearter, som blant annet bruker områdene til næringsøk. Mudring for landtak og utfylling for å etablere midlertidig omkjøringsvei, kan føre til spredning av partikler. For å hindre nedslamming av ålegrassamfunnet, stiller vi krav om bruk av partikkelsperre. Partikkelsperren skal være på plass til den midlertidige utfyllingen er fjernet.

På bakgrunn av at det ikke er registrert hekkelokaliteter for sjøfugl i nærheten, samt tiltakets omfang og varighet, vurderer vi at påvirkning på sjøfugl vil være begrenset.

¹ [Havforskningsinstituttets rådgivning for menneskeskapt støy i havet | Havforskningsinstituttet](#)

L7 Holmestrand renseanlegg

Det er registrert et viktig bløtbunnsområde i strandsonen og et svært viktig ålegrassamfunn i tiltaksområdet. Det er registrert observasjoner av gråmåke (VU) og ærfugl (VU) innenfor tiltaksområdet og i området rundt er det registrert hekking eller mulig hekking for flere truede sjøfuglarter. Mudring fører til spredning av partikler, som slammer ned nærliggende områder. Vi anser dette som ivaretatt gjennom vilkår om partikkelsperre.

I denne saken vurderer vi det som viktigere å legge til rette for reetablering av ålegrassamfunnet enn å erstatte forurenset masse med rene masser. Vi stiller derfor krav om at overdekkingen av det nedgravde røret, skal avsluttes med stedegne masser. For å hindre ytterligere arealpåvirkning som følge av at midlertidig masselagring på sjøbunnen, må massene tas opp frem til de kan legges ut over røret.

Fordi ålegras har begrenset sprednings- og restitusjonsevne, stiller vi krav om restaureringstiltak for reetablering av ålegrassamfunnet. Restaureringstiltak skal gjennomføres innen ett år etter at tiltaket ved L7 Holmestrand RA er avsluttet og skal følge faglige anbefalinger. For å dokumentere resultatet av restaureringstiltakene, skal dere gjennomføre overvåking med utgangspunkt i veiledningen i *Restaurering av ålegrasenger. En praktisk veileder utviklet for Oslo kommune* (NIVA RAPPORT L.NR. 7693-2022). Dersom overvåkingen viser at måloppnåelsen er lavere enn det man kan forvente ved å gjennomføre høsting og utplanting i tråd med veiledningen, må dere gjennomføre supplerende restaureringstiltak og gjenta overvåkingen.

Tiltaket ved L7 Holmestrand renseanlegg er forventet å ha en varighet på fire måneder. For å begrense påvirkning på hekkende fugl i nærområdet, men samtidig muliggjøre gjennomføring innenfor en arbeidsperiode, setter vi vilkår om å ikke gjennomføre tiltak i perioden 15. mars til 15. juli.

Kunnskapsgrunnlaget, bit-for-bit forringelse og samlet belastning

Etter vår vurdering oppfyller kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.

Med krav om partikkelsperre og tidsrestriksjoner, forventer vi ikke nevneverdig påvirkning på naturverdiene utenfor tiltaksområdene, eller på fugl i nærområdene til tiltakene.

Ved L2 Ødegården og L7 Holmestrand renseanlegg vil tiltaket berøre bløtbunnsområder i strandsonen og/eller ålegrassamfunn.

Mudring vil fjerne leveområder for bløtbunnsfauna og ålegrassamfunn der inngrepet skjer.

Ved L2 Ødegården skal det benyttes styrt boring, som gir lite inngrep i naturtypen. Vi forventer derfor ikke nevneverdig påvirkning på naturmangfold for det tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 8.

Tiltaket ved L7 Holmestrand renseanlegg er det største inngrepet og påvirker både et viktig bløtbunnsområde i strandsonen og et svært viktig ålegrassamfunn. Vi vurderer at tiltaket bidrar til bit-for-bit forringelse, jf. naturmangfoldloven § 10. Med vilkår om restaureringstiltak i tiltaksområdet for raskere reetablering og fordi store deler av ålegrassamfunnet vil være intakt i perioden for reetablering, anser vi ikke tiltaket til å utgjøre en vesentlig fare for at forvaltningsmålene for naturtypene og artene som lever der ikke oppnås, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Etter vår vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Vi anvender derfor ikke føre- varprinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11.

Dere må utføre tiltaket på mest mulig skånsom måte for å hindre spredning av forurenset sediment og nedslamming av nærliggende miljø. Vi stiller krav om velfungerende partikkelsperre ved L3 Smørstein, L5 Solbergskogen og L7 Holmestrand renseanlegg, overvåking av tiltaket med turbiditetsmålinger ved L3 og L7, sekvensiell avfyring av reduserte salver og tidsrestriksjoner, jf. naturmangfoldloven § 12. Dere skal også ta særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreduserende, herunder vurdering av strøm, værforhold og tidevann.

Vannforskriften

Tiltaket skal gjennomføres i vannforekomsten Sandebukta (vannforekomst ID 0101020900-C) i vannområde Breiangen Vest i Vest-Viken vannregion. Vannforekomsten er registrert som beskyttet kyst/fjord og har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand.

Tiltaket utgjør flere mindre naturinngrep og et mellomstort inngrep. Med avbøtende tiltak for å begrense spredning av forurensning ser vi det ikke som sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten eller påvirke arbeidet for å nå områdets miljømål, jf. vannforskriften § 4.

Fordeler ved tiltaket

Bedre kapasitet på avløpsnettet vil bidra til at mindre avløpsvann går i overløp og derfor redusere utslipp av næringsstoffer og organisk stoff til vannforekomsten og til Oslofjorden. Det vil også redusere utslipp av bakterier til vannforekomsten, som er positivt mht. bading. Nye vannrør bidrar til å sikre leveringssikkerhet for drikkevann og gi bedre brannvanndekning i kommunen. Vi vurderer at begge disse forholdene har stor samfunnsinteresse.

Andre forhold

Vi forutsetter at tiltaket har de nødvendige tillatelser/vurderinger etter annet relevant lowerk, som bl.a. plan- og bygningsloven, havne- og farvannsloven og kulturminneloven ved oppstart. Det er deres ansvar å sikre at det aktuelle områdene har tilfredsstillende stabilitet slik at tiltakene ikke medfører utgliding av grunn eller sjøbunn.

I søknaden opplyser dere om at det er rør og andre konstruksjoner i tiltaksområdet. Vi påpeker at det er deres ansvar å påse at infrastrukturen blir ivarettatt under tiltaket.

Friluftsliv

I tiltaksområdet på L2 Ødegården er det registrert et statlig sikra friluftsområde tilknyttet kyststien Holmestrand-Sande. Kyststien Holmestrand-Sande, som strekker seg langs store deler av kysten fra L2 Ødegården og nesten helt sør til Holmestrand by, er også et statlig sikra friluftsområde. Den søndre delen av kyststien er også registrert som et svært viktig friluftsområde. På Holmestrand kommune sine hjemmesider ligger det registrert at området ved L3 Smørstein er både rasteplass og utkikkspunkt for kyststien. Tiltak i sjø er som regel ikke tillatt i perioden 15. mai til 15. september av hensyn til friluftsliv og rekreasjon.

På grunn av friluftsområdet ved L2 Ødegården er det, som beskrevet i søknaden, behov for å begrense perioden for arbeid her. Ved L3 Smørstein har dere også lagt inn tidsrestriksjoner på grunn av friluftsliv. Vi vurderer at det er akseptabelt å starte opp arbeidene etter 15. august, for å gi tiltakshaver noe mer tid til gjennomføring. Av hensyn til rekreasjon og friluftsliv stiller vi krav om at tiltak ikke kan gjennomføres i perioden 15. mai til 15. august ved L2 Ødegården og L3 Smørstein.

På kyststien vil man først og fremst bevege seg forbi tiltaksområdene. Hensyn til torsk og fugl veier tyngre enn behovet for å unngå arbeid ved kyststien. For å gi tiltakshaver noe fleksibilitet på tidspunkt for gjennomføring, setter vi derfor ikke tidsrestriksjoner av hensyn til rekreasjon og friluftsliv ved L5 Solbergskogen.

Ved L7 Holmestrand RA er det ikke offentlig tilgjengelige rekreasjonsområder. For å gi tiltakshaver noe fleksibilitet på tidspunkt for gjennomføring, setter vi derfor ikke tidsrestriksjoner av hensyn til rekreasjon og friluftsliv ved L7 Holmestrand RA.

Støy

De ulike landtakene har varierende avstand til bebyggelse. For å ivareta naboer til tiltakene, stiller vi vilkår for maksimale støynivåer i tråd med støykravene for anleggsvirksomhet i *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* T-1442/2021.

L6 Dulpen

Ved landtak L6 Dulpen skal det ikke gjøres inngrep i sjøbunnen i forbindelse med etablering av sjøledningen. Det er derfor ikke behov for å inkludere det landtaket i tillatelsen etter forurensningsloven. Tiltakene med å etablere en HC baderampe og erosjonssikre moloen er et separat tiltak med et annet formål i et område der vi ikke regulerer legging av sjøledning. Vi vurderer det derfor ikke som hensiktsmessig å inkludere dette som en del av tillatelsen til legging av sjøledning. Basert på opplysninger i saken, vurderer vi det som lite sannsynlig at tiltaket vil medføre forurensning utover det som regnes som vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet. Tiltaket kan derfor finne sted uten tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. forurensningsloven § 8 første ledd nr. 3.

Fremmede arter

Den fremmede arten havnespy (*Didemnum vexillum*, japansk sjøpung) ble første gang observert i Norge i Stavanger i november 2020, og er siden funnet en rekke andre steder langs norskekysten. Høsten 2022 ble den registrert på Koster i Sverige, nær grensen til Norge. Så langt er ikke havnespy registrert i Vestfold og Telemark.

Arten formerer seg raskt, og spres over store områder via skips- og båttrafikk, teiner og annet fiskeutstyr. Den legger seg som store tepper på havbunnen, fortrenger alle andre arter, og kan få store konsekvenser for økologi og naturmangfold.

Vi gjør oppmerksom på aktsomhetsplikten i § 18 i forskrift om fremmede organismer: «den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold».

Dersom dere observerer havnespy under utførelsen av arbeidet, skal dere stanse arbeidet og varsle myndighetene umiddelbart. Se vedlegg med lenke til Miljødirektoratet for tiltakshavers plikter og mer informasjon om havnespy.

Oppsummering

Vi har vurdert de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket mot de fordelene og ulempene som tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11.

Tiltaket vil påvirke naturmangfold ved Holmestrand renseanlegg negativt, men effekten vil reduseres gjennom krav om tiltak for reetablering. Vi anser at tiltaket ikke forringer vannforekomsten. Å etablere ny avløpsledning og vannledning er viktig for å begrense forurensning fra avløp og sikre trygg vannforsyning.

Vi vurderer fordelene ved tiltaket til å være større enn ulempene tiltaket fører til for naturmiljøet, og gir tillatelse til de omsøkte arbeidene.

Gebyr

Som vi varslet per brev av 20.06.2025, medfører behandling av søknad om tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varselet.

Vi har lagt ressursbruk knyttet til saksbehandlingen til grunn, og fastsatt gebyrsats 5, jf. § 39-4.

Miljødirektoratet sender faktura.

Klageadgang

Sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket om tillatelse og gebyrsats **innen tre uker** etter at melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Hvis vi ikke gir medhold i klagen, vil vi sende den til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Vi gir ikke utsatt iverksetting ved klage på gebyrsats. Dere må derfor betale gebyret, og dersom klagen blir gitt medhold, vil restbeløpet bli tilbakebetalt.

Med hilsen

Trine Bull-Hansen (e.f.)
fungerende fagsjef

Pernille Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - Tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø ved etablering av sjøledning fra Sandebukta til Holmestrand RA for Holmestrand kommune
- 2 Havnespy - Plakat Miljødirektoratet
- 3 Faktaark M-1085 2018 - Problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø

Kopi til:

FISKERIDIREKTORATET
NORGES FISKARLAG

Postboks 185 Sentrum
Postboks 1233 Torgarden

5804 BERGEN
7462 TRONDHEIM

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I VESTFOLD	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
NATURVERNFORBUNDET I VESTFOLD	c/o Christopher C. Prydz Gallaher Vestvangveien 25	3212	SANDEFJORD
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND AVD VESTFOLD	Rådhusgaten 27A	3290	STAVERN
BIRDLIFE NORGE AVDELING VESTFOLD	Postboks 162	3201	SANDEFJORD
VESTFOLD FISKERLAG	c/o Geir Uno Dreng Tjøllingveien 429	3280	TJODALYNG
KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Småfisker'n - Tom Sollie	Ringshaugveien 18	3154	TOLVSRØD
VESTFOLD FYLKESKOMMUNE	Vestfold fylkeskommune Sentralt fakturamottak Postboks 1213 Trudvang	3105	TØNSBERG
Holmestrand Fugleforening	Hagemannsveien 35	3080	HOLMESTRAND
BBO AS	Næskilds gate 6	3080	HOLMESTRAND
BOLIGBYGGELAGET USBL	Postboks 8944 Youngstorget	0028	OSLO
HAGEMANNSVEIEN 12	Usbl Horten Postboks 382	3193	HORTEN
BORETTSLAG			
SPEIRA AS	Postboks 310	3081	HOLMESTRAND
STRANDHOLMEN BORETTSLAG	Langgaten 1	3080	HOLMESTRAND
STRANDHOLMEN EIENDOM AS	Modumveien 28	3410	SYLLING
HOLMESTRAND FJORDHOTELL AS	Strandholmen 4	3080	HOLMESTRAND
BOLIGSAMEIET STRANDHOLMEN 2	c/o OBOS PB 6666 St Olavs plass	0129	OSLO
Julius Abramovas	Fjordveien 19 B	3080	Holmestrand
Arne Johnny Andersen	Hagemannsveien 10	3080	Holmestrand
Erling Andersen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Guro Lillemoen Andersen	Hagemannsveien 19	3080	Holmestrand
Trond Aga Andersen	Grefsenveien 27	0482	Oslo
Yngve Andersen	Finn Thorsagers Vei 16	1360	Fornebu
Helge Andresen	Buskerudveien 217 B	3027	Drammen
Lill Ann Kristin Andresen	Buskerudveien 217 B	3027	Drammen
Hüseysin Atalay	Stovnerveien 62 A	0982	Oslo
Gitte Aven	Hvittingfossveien 121	3085	Holmestrand
Jens-Petter Sørebo Aven	Hvittingfossveien 121	3085	Holmestrand
Janne Katrin Berg	Hagemannsveien 15	3080	Holmestrand
Thomas Berg	Hagemannsveien 15	3080	Holmestrand
Bjørg Synøve Bjørløw	Eivensstuen 2	2022	Gjerdrum
Carl-Fredrik Bjørløw	Nordre Holmsvei 18	3072	Sande I Vestfold
Thomas Fredrik Bjørløw	Stasjonsgata 26	3072	Sande I Vestfold
Øystein Bjørløw	Nordre Holmsvei 20	3072	Sande I Vestfold
Øystein Gunnar Bjørløw	Lersbryggen, Sandebuktveien 58	3072	Sande I Vestfold
Anne Borgen	Gamle Sørlandske 455	3072	Sande I Vestfold

Camilla Borgen	Nordre Holmsvei 14	3072	Sande I Vestfold
Morten Magnus Brodtkorb	Morten Mullers Gate 5	3080	Holmestrand
Kjersti Bu	Strandholmen 2, Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Anne M Utne Clausen	Slåttevegen 1	2618	Lillehammer
Eli Aftret Cock	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Toralf Georg Cock	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Arne Drivenes	Hagemannsveien 19	3080	Holmestrand
Sonja Evang	Hagemannsveien 6	3080	Holmestrand
Bjørn Henning Finsrud	Lerpeveien 278	3039	Drammen
Eirunn Wærnersen Finsrud	Lerpeveien 278	3039	Drammen
Rune Andre Fjeldheim	Østerliveien 7	1185	Oslo
Vera Follestad	Saturnveien 11 C	0492	Oslo
Bent Andre Fossum	Galleberggata 22	3073	Sande I Vestfold
Kristian Atle Fossum	Vollsveien 68	1358	Jar
Sven Gunnar Fossum	Bergerveien 26	1396	Billingstad
Grethe Fredriksen	Kostegata 2	3070	Sande I Vestfold
Grethe Fuglestad	Strandholmen 4	3080	Holmestrand
Jostein Fuglestad	Strandholmen 4	3080	Holmestrand
Trygve Fulsaa	Fjordveien 25	3080	Holmestrand
Nils John Gunnestad	Kostegata 2	3070	Sande I Vestfold
Linda Gustafson	Backers Gate 15	3080	Holmestrand
Petter Irgens Gustafson	Backers Gate 15	3080	Holmestrand
Karen Sylte Hammeren	Hagemannsveien 1	3080	Holmestrand
Grete Hansen	Feltspatveien 9	3076	Sande I Vestfold
Ragnhild Irene Granheim Hansen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Roar Andreas Hansen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Jon Petter Helgestad	Strandholmen 4	3080	Holmestrand
Kristoffer Helgestad	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Marianne Raaum Helgestad	Strandholmen 4	3080	Holmestrand
Roar Holther	Skogerveien 56	3034	Drammen
Tone Hållman	Hagemannsveien 8	3080	Holmestrand
Odd Einar Ingebretsen	Hagemannsveien 6	3080	Holmestrand
Kristin Jedamski	Barlinveien 26	3084	Holmestrand
Torhild Johansen	Hagemannsveien 17 B	3080	Holmestrand
Kinga Kij	Fjordveien 21 A	3080	Holmestrand
Radoslaw Kij	Fjordveien 21B	3080	Holmestrand
Britt Andresen Kilane	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Olav Kilane	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Magne Kinnebergbråten	Grønlivegen 369	3550	Gol
Øystein Wold Kjørstad	Fjordveien 21 D	3080	Holmestrand
Erik Knive	Kirkeveien 13	1363	Høvik
Maria U V Knive	Kirkeveien 13	1363	Høvik
Bent Arne Knudsen	Bregneveien 1	3302	Hokksund
Mona Knutsen	Kniveveien 77	3036	Drammen
Steinar Knutsen	Kniveveien 77	3036	Drammen

Grethe Synnøve Kråkemo	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Eirin Kvello	Hagemannsveien 2	3080	Holmestrand
Flemming Larsen	Brøttet 62	3029	Drammen
Gro Larsen	Brøttet 62	3029	Drammen
May Tove Larsen	Hvittingfossveien 233 D	3089	Holmestrand
Odd Larsen	Hvittingfossveien 233 D	3089	Holmestrand
Jakub Marian Lech	Åses Vei 10	1336	Sandvika
Bitten Lund	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Bjørn Erik Lund	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Kari Foss Lund	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Thor Anders Mathisen	Backers Gate 13	3080	Holmestrand
Knut Jul Meland	Backers Gate 15 A	3080	Holmestrand
Aleksandra Milanova	Backers Gate 7	3080	Holmestrand
Inge Moen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Jytte Marie Råkilde Moen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Elise Marie E. Moland	Nordliveien 43	3271	Larvik
Jan Magne Moland	Nordliveien 43	3271	Larvik
Øystein Moskvil	Hagemannsveien 3	3080	Holmestrand
Hans Christian Myrvang	Fjordveien 141	3080	Holmestrand
Kjell-Arne Nicolaisen	Backers Gate 5	3080	Holmestrand
Håvard Nielsen	Rabbenveien 39	3039	Drammen
Ingun Storli Nielsen	Rabbenveien 39	3039	Drammen
Anne Sofie Nilsen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Tom Nilsen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Ard Joakim Nome	Mostuveien 13	3226	Sandefjord
Cecilie Nome	Lilleruts Vei 24 B	1364	Fornebu
Marna Marie Nornberg	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Hanna Karoline Pedersen	Traktorveien 9 B	0678	Oslo
Mons Kristian Ravnanger	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
May Reiersen	Hauges Gate 18	3019	Drammen
Jan Thore Riseng	Øvre Klevjervei 8	3074	Sande I
			Vestfold
Lillian Karlstad Riseng	Øvre Klevjervei 8	3074	Sande I
			Vestfold
Anne Ingeborg Ronten	Almedalsveien 9	3030	Drammen
Ole Gustav Ronten	Almedalsveien 9	3030	Drammen
Svein Holm Rust	Harakollen 23	3303	Hokksund
Liv Jeanette Rustad	Odderudveien 77	3089	Holmestrand
Kristin J Vassli Rusånes	Smørsteinveien 5	3080	Holmestrand
Tor Rusånes	Smørsteinveien 5	3080	Holmestrand
Per Halvor Rønningen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Jiwan Lal Sandhu	Jernbanegata 45	3187	Horten
Per Sandvik	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Hilde Melvoll Solberg	Hagemannsveien 3	3080	Holmestrand
Siri Stablum	Hallagerbakken 14 B	1256	Oslo
Ørnulf Stang	Hagaringen 18	3514	Hønefoss
Christoffer Solstad Steen	Hagemannsveien 1	3080	Holmestrand
Leif Arne Sundsby	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Svendsen L Oluf Laurits	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Aud Synøve G Thomassen	Strandholmen 2	3080	Holmestrand

Jackson Chia Shen Tok	Grefsenveien 27	0482	Oslo
Marianne Tronrud	Strandholmen 2	3080	Holmestrand
Jon Øyvind Tyldum	Tostrups Gate 19	0264	Oslo
Per Christian Tyldum	Observatorie Terrasse 10 A	0270	Oslo
Birgitte Tørnby	Backers Gate 15 A	3080	Holmestrand
Wenche Tørring	Kleiverudveien 4	3086	Holmestrand
Reidar Undeli	Hagemannsveien 2	3080	Holmestrand
Arild Vidskjold	Tordenskjoldsgate 2 A	3080	Holmestrand
Mads Westby	Backers Gate 17	3080	Holmestrand
Tone Winge	C/O Tone Winge, Sandebuktveien 74 I Vestfold	3072	Sande
Stine I S Wold-Kjørstad	Fjordveien 21 D	3080	Holmestrand
Geir Østensen	Harespranget 14	3370	Vikersund
Brede Aas	Hagemannsveien 9	3080	Holmestrand
Anne Grete Wernersen Aass	Fosseveien 16	3043	Drammen
Rune Geir Aass	Fosseveien 16	3043	Drammen
Sweco /v Bjørvik	e-post		
Øyvind Larsen	Gamle Sørlandske 555	3072	Sande I Vestfold
OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD	Vaterlandsveien 27	3470	SLEMMESTAD
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM